

PREHLAD GRÉCKYCH KOREŇOV V SLOVÁCH V INTERLINGVE (IA)

I. Korene, ktoré IA ZACHOVÁVA (sú medzinárodne stabilné)

Tieto tvary sú v európskych jazykoch jednotné → IA ich necháva v pôvodnej podobe.

- 1) **graph** (γράφ = písať) - graphia, geographia, autographia, orthographia
- 2) **chron** (χρόνος = čas) – chronologia, chronometro, sincronie
- 3) **schem** (σχῆμα = tvar, usporiadanie) – schema, schematic
- 4) **soph** (σοφία = múdrosť) - *filosophia* (IA mení ph→f, ale koreň zachová)
- 5) **phor** (φέρω = niesť) – metaphora, metaphoric
- 6) **meth** (μέθοδος = spôsob, cesta) – methodo, methodology
- 7) **phon** (φωνή = hlas, zvuk) – phonologia, microphone
- 8) **psych** (ψυχή = duša) – psychologia, psychico

Všetky tieto korene sú medzinárodne stabilné, preto ich IA zachováva.

II. Korene, ktoré IA ZJEDNODUŠUJE (sú medzinárodne nestabilné)

Tu románske jazyky nepoužívajú pôvodný grécky pravopis → IA zjednoduší.

- 1) **the** (θέμα, θεωρία, θέσις...) – tema, theoria / teoria, thesis / tese
- 2) **therm** (θερμός = teplý) - thermometro / termometro, thermic / termic
- 3) **thalass-** (θάλασσα = more) – talassologia
- 4) **thym-** (θύμος = duša, dych) - timo

Tu IA uprednostní medzinárodnú podobu pred gréckym pravopisom.

III. Korene, ktoré IA preberá v MODERNOM TVARE (nie grécky pravopis)

Tieto slová síce pôvodne pochádzajú z gréčtiny, ale moderné jazyky používajú už zjednodušenú podobu a preto ju IA preberá.

- 1) **kilo-** (χίλιοι = tisíc) - kilo-, kilogramma, kilometro
- 2) **mikro-** (μικρός = malý) - micro-, microscope
- 3) **mega-** (μέγας = veľký) - mega-, megatonne
- 4) **tele-** (τῆλε = ďaleko) - tele-, television

Tu IA sleduje modernú medzinárodnú terminológiu, nie pôvodný grécky pravopis.

IV. Korene, ktoré IA ZJEDNODUŠUJE LEN ČIASTOČNE

Tu je dvojtvár alebo čiastočná tolerancia.

- 1) **phon-** / **fon-** - phonologia / fonologia (tolerované)
- 2) **therm-** / **term-** - thermometro / termometro
- 3) **thesis** / **tese** – thesis / tese

ZHRNUTIE

Interlingua pracuje s gréckymi koreňmi podľa troch zásad:

- 1) **Zachovať, ak je medzinárodne stabilné**
graph, chron, schem, soph, phor, meth, psych...
- 2) **Zjednodušiť, ak sa grécky pravopis v moderných jazykoch nezachoval**
the- → tema, therm- → termo, thym- → timo
- 3) **Prebrať moderný tvar, ak grécky pravopis už neexistuje v praxi**
kilo-, micro-, mega-, tele-